

Voimistuvat kylät -kampanja liikkeelle

Valitettavasti kylätoiminnan tunnettavuus ja näkyvyys on politiikkojen silmissä vielä varsin heikkoa. Tämä johtunee osin meistä itsestämme julkisesta kuvasta, jonka suuri yleisö on saanut toiminnastamme, mutta myös siitä, etteivät päättäjät osaa tunnistaa toiminnan yhteiskuntapoliittista merkitystä paikallisen kehittämisen veturina.

Maaseudun kehittämisen monet asiat edellyttävät tieto-taitoa, jotta asenteet muuttuisivat otollisiksi riittävän voimakkaalle yhteistoiminnalle kyläläisten ja kuntien luottamushenkilöiden välillä. Paikallisen vastuunoton lisäämisessä tarvitaan järjestelmällistä koulutusta. Valmiuksissa maakuntien ja seutukuntien välillä on suuria eroja. Paikallisen aktiivisuuden tasoa nostetaan, kun tietoisesti hyödynnetään ja syvennetään jo olemassa olevaa kokemusta paikallisesta yhteistyöstä.

Nyt vireillä olevan ja keväällä 2010 liikkeelle lähtevän ”Voimistuvat Kylät” -kampanjan keskeisenä tavoitteena on koulutuksella ja eri toimijatahojen yhteistyöllä lisätä kylien ja kuntien vuoropuhelua ja keskinäistä yhteistyötä mm. kylien palveluiden uudelleen järjestämisessä. Hanke vahvistaa kyliä pienimpinä toiminnallisina alueyksikköinä sekä kohentaa maaseudun kehittäjien, kuntien ja maakuntien maaseutupoliittisia valmiuksia. Kampanja edistää käytännössä useita Valtioneuvoston maaseutupoliittisen selonteon sekä viidennen Maaseutupoliittisen kokonaisohjelman linjauksia.

Tavoitteiden toteuttamisen kannalta kampanjan keskeisiä koulutusteemoja ovat kunnan ja sen kylien neuvotteluprosessin edistäminen, sopimuksellisuus ja sen toteuttaminen mm. palveluiden tuottamisessa, kunnan maaseutuohjelman ja kyläsuunnitelmien yhteensovittaminen, seurakuntien rooli maaseudun kehitystyössä sekä maakunnallisen maaseutupoliittikan rakenteiden ja sisällön vahvistaminen.

Kampanjan päävastuu on Suomen Kylätoiminta ry:llä ja yhteistyökumppaneina ovat Suomen Kuntaliitto ja kunnat, maa- ja metsätalousministeriön Maaseutuverkostoyksikkö, Maaseudun Sivistysliitto, ev.lut. kirkko ja seurakunnat. maakunnalliset kylien yhteenliittymät, Leader-ryhmät ja muut ja alueelliset kehittäjäorganisaatio.

Ennen varsinaisten Leader-alueiden mukaisten koulutustilaisuuksien käynnistymistä alueen paikallistoimijat kokoontuvat yhteen ja valmistelevat koulutuspäivien sisältöä. Etukäteen tehdään analyysi em. koulutusteemojen tilasta omalla alueella. Näin turvataan paikallisen näkökulman sisältyminen koulutukseen ja sitoutetaan kuhunkin koulutustilaisuuteen riittävä määrä keskeisiä paikallisia toimijoita. Näin luodaan pohjaa tulevalle yhteistyölle ja keskinäiselle vuorovaikutukselle, jotta yhteistyöprosessi voi jatkua myös varsinaisen koulutustilaisuuden jälkeen.

Kampanja on jo käynnistynyt tiedotuksen suunnittelulla, koulutusaineiston kokoamisella ja koulutuskierroksen valmistelulla. Ensimmäiset koulutustilaisuudet järjestetään yhteistyössä paikallistoimijoiden kanssa kesäkuussa 2010. Laajemmin koulutuskierron - yhteensä 55 koulutustilaisuutta jokaisessa Manner-Suomen Leader-alueella - käynnistyvät syksyllä 2010 ja jatkuvat joulukuulle 2012 saakka. Koulutus toteutetaan kaksipäiväisinä tilaisuuksina.

Vuosina 2013 ja 2014 kampanja jatkuu alue- ja paikallisvetoisesti. Koulutuksen ja siitä laadittavien johtopäätösraporttien perusteella suunnitellaan hankkeen jatko seutu- ja paikallistasolla. Jatkossa alueelliset ja paikalliset toimijat järjestävät tarvittavia suunnittelu- ja neuvottelutilaisuuksia, joissa käsitellään kunnan ja kylien suhteen syventämistä ja muita edellä mainittuja teemoja paikallisella tasolla. Suomen Kylätoiminta ry antaa vuorovaikutustukea teemojen alueellisessa eteenpäin viemisessä.

Risto Matti Niemi, kampanjan koordinaatioryhmän jäsen